

Kulbak évoque à la fin du poème la cathédrale de Cologne, symbole culturel allemand.

Extrait n°11 de *Childe-Harold*

Les ruines d'un système

Après la manifestation à Berlin contre la violence policière, Moyshe Kulbak et ses amis intellectuels se retrouvent au bistrot. Ils commentent l'événement, impuissants. C'est la fin du poème.

.61

ביינאכט. אין א וועדינגער שענק
פיר דינע סילוועטן.
צעוועצט אויף די דעמבענע בענק —
אין שניפסן און מאנזשעטן.
זאגט שטיילד האראלד : גענאסן.
דער מענטש איז אייביק גוט.
דער מענטש האט בליט פארגאסן
און וועט פארגיסן בלום.
איז טרינקט גאר. לאמיר טרינקען
און זאגן שטילערהייט :
דער מענטש כאפט אינטערשטינקען
נאך איידער ער איז טויט.

La nuit. Un bistrot de Wedding.
Quatre légères silhouettes
Affalées sur un banc de chêne.
En nœud papillon et manchettes
Parle Childe-Harold : « Camarades,
La bonté toujours est en l'homme,
L'homme, il est vrai, verse son sang
Et devra le répandre encore.
Alors buvons, car il faut boire,
Et disons silencieusement
Que l'homme commence à pourrir
Et qu'il pue avant d'être mort ! »

.62

ביינאכט. אויף די סקווערן און ראגן
א דעמאנסטראציע זאלבעפערט :
— אייראפע, אייראפע, מיר טראגן
פאר דיר א גרויסע שווערד.
אויף געלעגערס גיט פארכעטע
דו זינדיקסט — אלטע כדום !
אראפ מיט בעטהאידען אין געטע
און טיט דעם קעלנער דאם !
די ווייטע הימלען גרויען.
מיר ווערן גרוי פון דעם :
מיר — לעצטע וועלף, וואס וואיען
אין די חורבות פון א סיסטעם.

La nuit. Dans les rues, dans les parcs
Ils manifestent tous les quatre.
Europe, Europe, nous portons
Une épée énorme pour toi
Sur des lits encore défaits
Tu forniques vieille Sodome,
Abattus Goethe et Beethoven,
La cathédrale de Cologne.
Les cieux lointains deviennent gris
Et nous devenons gris nous-mêmes,
Nous, les derniers loups dont les cris
Montent des ruines d'un système.

Sources : Moyshe Kulbak, « Geklibene Verk », éditions Cyco-Bicher Farlag, p. 263

Le miroir d'un peuple, anthologie de la poésie yidich, 1870-1970, textes choisis, traduits et présents par Charles Dobzynski, éditions Gallimard, p.287-288